

V Praze dne 25. 3. 2015

Prohlášení Společnosti sociální pracovníků ČR k tématu:

Pěstounská péče ve vztahu k výchově pěstounů zaměřených na víru svědků Jehovových

Úvod

Na základě podnětu sociálních pracovníků z Magistrátu města Brno se Společnost sociálních pracovníků ČR zabývala tématem možných rizik výchovy nezletilých dětí v pěstounské péči pěstounů, kteří aktivně praktikují náboženství zaměřené na víru svědků Jehovových. Vzhledem k tomu, že se jedná o velmi citlivé téma, které má do určité míry přesah přes kompetence a zaměření sociální práce, nemůže Společnost sociálních pracovníků vydávat odborné stanovisko v plném rozsahu. Úkoly a cíle sociální práce jsou pomáhat jedinci nebo skupinám v obtížné životní situaci nebo preventivně hledat opatření před vznikem rizikové situace. Z tohoto pohledu by se dalo hovořit o určitých rizicích, která mohou vzniknout při výchově dětí, jejichž rodiče, pěstouni, nebo jiné fyzické osoby, kterým je dítě svěřeno do výchovy, jednají a chovají se pod vlivem určitého náboženství. Jednoznačně negativní vliv mají náboženská uskupení se sklonem k sektářským praktikám. Nicméně znaky sektářství mohou být praktikovány i v takzvaně konvenčních církvích nebo denominacích, které jsou oficiálně státem povolené.

Úkolem sociálních pracovníků je sledovat výchovu a zdraví ohrožující situace, ve kterých se mohou především nezletilé osoby ocitnout, a v případě, že jde o prokazatelné ohrožení, zasáhnout a zajistit odpovídající opatření. Na základě obecně známých znaků v chování a dodržování pravidel náboženské společnosti Svědků Jehovových vznikají obavy například: zákaz transfuze krve, nekritická poslušnost členů církve ve vztahu k organizaci Svědků Jehovových a další....

Zjištění

Z dostupných zdrojů a na základě konzultace se *Společností pro studium sekt a nových náboženských směrů* jsme zjistili následující skutečnosti, které by mohly mít určitý negativní vliv na výchovu a zdraví dítěte.

Nezpochybnitelný fakt

Náboženská společnost Svědků Jehovových je státem uznaná církev, což ji staví do stejného postavení, práva na veřejné projevy a zapojení se do kulturně-společenského dění jako jakoukoli jinou legálně uznanou církev.

Klady výchovy u Svědků Jehovových

Rodiče se snaží zajistit dětem slušné vzdělání, a to především na základních a středních školách, (vysokoškolské zcela nepreferují), zajišťují materiálně vyhovující zázemí, dbají na slušnost.

Kontakt:

Společnost sociálních pracovníků ČR, Na Hranicích 674, 181 00 Praha 8

tel: +420 724 127 697 / +420 602 508 888 | sspcr@seznam.cz | www.socialnipracovnici.cz

Negativa výchovy

Otázka transfuze se precedentně vyřešila přibližně před 5 lety nálezem Ústavního soudu, kdy Magistrátem města Karviná, jako orgánem sociálně-právní ochrany dětí bylo navrženo, aby soud dočasně odebral rodičovská práva rodičům dítěte – stoupencům víry Svědků Jehovových - na dobu nezbytně nutnou a po zdravotním zákroku jim zase byla vrácena. Pokud jde o akutní případ (např. autonehoda), tam je lékař povinen dítěti transfuzi dát, nehledě na stanovisko rodičů.

Převážně se tedy jedná o chroničtější případy, které se svým způsobem výše zmíněným případem dají řešit.

Rodiče se zaměřením na víru Svědků Jehovových vyžadují od svých dětí disciplínu a poslušnost, nejvíce se to poté projeví ve vztahu k církvi. Děti od raného věku vedou k povinnosti přijmout životní příslušnost k církvi. V podstatě svobodná volba se nepřipouští. Povinnost stát se stoupencem Svědků Jehovovým¹ je nezpochybnitelný fakt, ke kterému jsou děti direktivně vedeny.

Resumé

Podle Společnosti sociálních pracovníků ČR není vhodné vyvíjet tlak na omezení pěstounství pro lidi tohoto vyznání, neboť by to nemuselo přinést očekávaný efekt. Na druhou stranu je vhodné, aby s pěstouny, v některých případech i představiteli předmětné církve, byla vedena diskuse o předcházení nežádoucích rizik, která by mohla poškodit vývoj a výchovu dítěte.

V případě pěstounské péče nejsou pěstouni nositelé rodičovské odpovědnosti. Pouze rodiče svěřených dětí se mohou vyjádřit k podstatným záležitostem dětí (transfuze, vedení k víře apod.), v případě poručníků je nutný souhlas soudu. Proto se domníváme, že určité riziko (ohrožení zdraví či usilovné vedení k přijetí předem daného a jednoznačného obrazu světa dítětem) je spíše ve výchově biologických rodičů a osvojitelů, příslušníků církve Svědci Jehovovi, než v náhradní rodinné péči v podobě pěstounství, podléhající dohledu ze strany orgánů sociálně-právní ochrany dětí a soudů.

Věříme, že všechny zainteresované strany mají zájem na tom, aby nezletilé děti prožily, pokud možno, co nejkvalitnější dětství a dospívání.

JUDr. Věra Novotná, v. r.
předsedkyně Společnosti sociálních pracovníků ČR

¹ Pozn. Tato víra je uzavřená, nesmí být vystavena diskusi či osobnímu hledání, je „černobílá“, předem daná, „prefabrikovaná“. Mimo to je nesmírně žádoucí pro všechny svědky-rodiče, aby tuto víru předali; jinak budou mít dojem osobního selhání a klesne i jejich prestiž ve společenství svědků - z toho obojího pak vyplývá velký důraz na poslušnost.

Kontakt:

Společnost sociálních pracovníků ČR, Na Hranicích 674, 181 00 Praha 8

tel: +420 724 127 697 / +420 602 508 888 | sspcr@seznam.cz | www.socialnipracovnici.cz